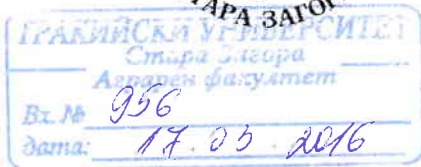

Тракийски университет Аграрен факултет

Рецензия

от доц. д-р Димитрина Алексиева Дрбохлавова, Тракийски университет, Аграрен факултет, катедра "Животновъдство - непреживни и други животни", секция Птицевъдство.

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност "Птицевъдство" в Аграрен факултет на Тракийски университет.

Основание за представяне на рецензията: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 524/07.03.2016 на Ректора на Тракийски университет.

Автор на дисертационния труд: Христо Луканов Христов.

Тема на дисертационния труд: „Проучване на яйчната продуктивност и качеството на яйцата при кръстоски на породата Родайланд и Шинделар“

Научен ръководител: проф. д-р Атanas Генчев Генчев

Научна специалност: Птицевъдство.

Информация за дисертанта

Христо Луканов Христов е възпитаник на Тракийския университет – Стара Загора, в който учи във Ветеринарномедицинския факултет през периода 1999 – 2005 година. През 2005 година се дипломира като магистър ветеринарен лекар. От 2005 до 2007 година работи като частнопрактикуващ ветеринарен лекар в с. Крамолин, от 2007 до 2013 година – като асистент в РДВМИ – Велико Търново, в секцията по серология. Едновременно с работата си учи в Тракийски университет и успешно завършва магистратура по Птицевъдство към Аграрния факултет. Като ръководител на дипломната работа на Христо

Луканов Христов по време на магистратура му бях впечатлена от много негови качества – интелигентност, инициативност и самостоятелност.

Трайните интереси на Христо Луканов в областта на птицевъдството го насочват към докторантура по Птицевъдство. През периода 2013 – 2016 година Христо Луканов е редовен докторант към секция Птицевъдство в катедра „Животновъдство – непреживни и други животни” на Аграрния факултет. През февруари 2016 г е отчислен от докторактура с право на защита на разработен дисертационен труд.

През годините на обучение Христо Луканов се представи отлично при взимането на своите докторантски минимума, участва в провежданите научни конференции с научни доклади, води упражнения по птицевъдство и участва в научния живот и работата на катедрата. Той притежава отлична компютърна грамотност.

По време на обучението си придобива сертификати за квалификация по английски език след завършен петмесечен интензивен курс на обучение по английски език ниво B1+ според Общата европейска езикова рамка. Освен английски, владее и руски език.

Дисертационният труд на Христо Луканов е обсъден и насочен за публична защита от разширен катедрен съвет на катедра „Животновъдство – непреживни и други животни”, проведен на 6 януари 2016.

Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представеният дисертационен труд на тема ”Проучване на яйчната продуктивност и качеството на яйцата при кръстоски на породата Родайланд и Шинделар” е написан на 192 машинописни страници и включва 11 раздела – Увод, Литературен обзор, Цел и задачи, Материал и методи, Резултати и обсъждане, Изводи, Приноси, Препоръки, Библиография и Приложение. Получените резултати са представени в 23 таблици и 17 графики. Библиографската справка включва 237 автора, основната част от които на английски език.

Структурата на дисертационния труд показва добра балансираност на отделните раздели, логическа последователност и обвързаност.

Във въведението докторантът убедително защитава тезата за актуалност и значимост на темата на дисертационния труд. Проучването на комбинативните способности на яйценосни породи и линии кокошки, носители на атрактивни от потребителска гледна

точка качествени признаци е свързано с обогатяване на познанията в тази област и с предлагане на възможности за производство на нов продукт в условията на силна конкурентност при производството на яйца. За пръв път в България е проведено цялостно проучване на репродуктивните, продуктивните и екстериорните характеристики на експериментални кръстоски кокошки, снасящи яйца със синьо-зелена пигментация. Целта на дисертационния труд и задачите са ясно формулирани и постигането им позволява основната изследователска теза да бъде убедително защитена. Задачите, които си поставя докторантът за постигане на целта са шест –

- Установяване на инкубационните характеристики на яйцата от родителските форми и от двата кроса великденски носачки;
- проучване интензивността на растеж, консумацията на фуражи и преживяемостта през подрастващия период;
- определяне на екстериорните особености на половозрелите птици от изходните родителски форми и двете кръстоски великденски носачки, използвани в експерименталната постановка;
- проучване на яйчната продуктивност на двата кроса и на родителските форми в рамките на един яйценосен цикъл;
- проучване качествените характеристики на получените яйца;
- определяне на цветовите характеристики на яйчната черупка при яйцата от изходните родителски форми и двата кроса великденски носачки.

Задачите са логически свързани, като съдържанието на дисертационния труд следва тяхното изпълнение. В раздела „Материал и методи“ изчерпателно е представена информация за експерименталната част на дисертационния труд, подробно са описани използваните методики за контрол, както и за анализ на данните.

Доброто владение на чужди езици е позволило на автора да направи един изключително добър, съвременен анализ на проучваните от него въпроси. Изложението е на висок научен стил, а цитираната литература показва отличната осведоменост на дисертанта по проблематиката, разглеждана в дисертационния труд.

Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Резултатите от направените проучвания са представени в пет раздела: инкубационни характеристики, подрастващ период,

контрол на продуктивността, екстериорна характеристика, измерения и индекси, качествени характеристики на яйцата.

Инкубационните характеристики са представени чрез масата на яйцата и нейните промени в хода на инкубацията, чрез ембрионалната смъртност през различните периоди, брака на едnodневна възраст, броя на излюпените жизнени пилета, процента оплоденост, процента люпимост от заредените и от оплодените яйца.

Подрастващият период на птиците е добре характеризиран чрез данните за живата маса на птиците на 6- 12- и 20-седмична възраст, преживяемостта на птиците, средноседмичния прираст и консумацията на фураж.

Продуктивността на птиците в проведената експериментална постановка е проследена много пълно чрез събраните данни за скорозрелост, носливост, интензивност на снасяне, средна маса на яйцата, разпределението на яйцата по тегловни категории, времето разпределение на снесените яйца, процент абнормални яйца, преживяемост на птиците, консумация и конверсия на фураж.

Данните за екстериорните характеристики включват подробно описание на екстериорните особености на двете опитни групи, както и основните екстериорни измерения на тялото и индекси, които се изчисляват при птиците.

Проучването на качествените характеристики на яйцата (външни и вътрешни) е направено за голям брой признаци – маса на яйцата, площ, тегло, плътност и дебелина на черупката, индекс на белтъка, единици на Хаф, индекс на жълтъка. При това събраните данни са за три възрастови периода – преди достигане на върхова носливост на птиците, за периода на върхова носливост и за периода след това. Качествените характеристики на яйцата са допълнени и от общ химичен и минерален анализ на трите съставни части – черупка, белтък, жълтък.

Особено ценни са данните за цвета на черупката, за които е използван съвременен анализ и на базата на които е изчислен индекса на цвят при различните генотипове кокошки.

И в петте подраздела на този раздел, получените резултати умело са сравнени с данните на други автори.

Оценка на научните и научно-приложни приноси

С представения дисертационен труд се правят 3 теоретични и 4 научно-приложни приноса.

За първи път у нас се прави продуктивна и екстериорна характеристика на породата Шинделар, включително морфометрични и цветови характеристики на яйцата, както и

проучване на комбинативните ѝ способности с високопродуктивни линии кокошки от яйценосен тип.

Оригинален е приноса, касаещ цветовете характеристики на яйцата с който се въвежда корекционен коефициент за индекса на цвета на яйчната черупка (SCI). Този коефициент дава възможност цифрово да се диференцират непигментираните и кафяво пигментираните яйца от тези със синьо-зелена пигментация.

Приносите с научно-приложен характер са четири. Те касаят възможностите за използване на високопродуктивни линии кокошки от националния генофонд за производство на великденски носачки, инкубационните, растежни и продуктивни характеристики на стокови носачки, снасящи яйца с биливердинова пигментация на черупката. Предлага се възможност за получаване на нови яйценосни хибриди със задоволителни продуктивни качества, снасящи яйца с атрактивен от потребителска гледна точка цвят на черупката.

Оценка на публикациите по дисертацията

Във връзка с дисертационния труд са представени пет публикации, от които две самостоятелни и три в съавторство, като при тези в съавторство е водещ автор в две от трите публикации. Една от самостоятелните публикации на Христо Луканов е на английски език. Публикациите изцяло отразяват тематиката на дисертационния труд.

Въпреки, краткия период от излизане на публикациите, тази на английски език е цитирана два пъти, веднъж у нас и веднъж в чужбина, което свидетелства за интерес и значимост на тематиката.

Оценка на автореферата

Авторефератът е написан на 57 машинописни страници и точно и достатъчно пълно отразява основните моменти в дисертационния труд.

Критични бележки, препоръки и въпроси

Дисертантът се е съобразил с повечето от направените от мен бележки по време на обсъждането на проекта за дисертационен труд. По-голямата част от бележките касаеха отстраняването на някои неточности, както и прецизиране на представените данни и коментари. Отстраняването на тези пропуски показва, че дисертантът сам се е убедил в целесъобразността на направените бележки.

Ако трябва все пак да посоча слабост на дисертационния труд, то това би било по отношение големината на групите. При този брой

разплодни птици трудно може да се говори за характеристика на порода или кръстоска. Също така броят на птиците в група е различен, което не е методичеки издържано. По-добре би било броят на птиците в група да е по-голям, което разбира се, не е зависело само от желанието на дисертанта.

Заключение

На основата на всичко посочено, с пълна убеденост, предлагам на почитаемите членове на Научното жури да гласуват положително, както ще гласувам и аз, за присъждане на на Христо Луканов Христов образователната и научна степен „Доктор” по научната специалност „Птицевъдство”, област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.3. Животновъдство.

16.03.2016

.....
Доц. д-р Димитрина Алексиева